

Тема уроку:

Географічне положення

Африки

та історія дослідження

План

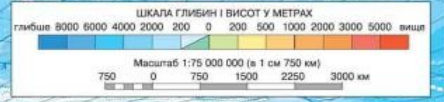
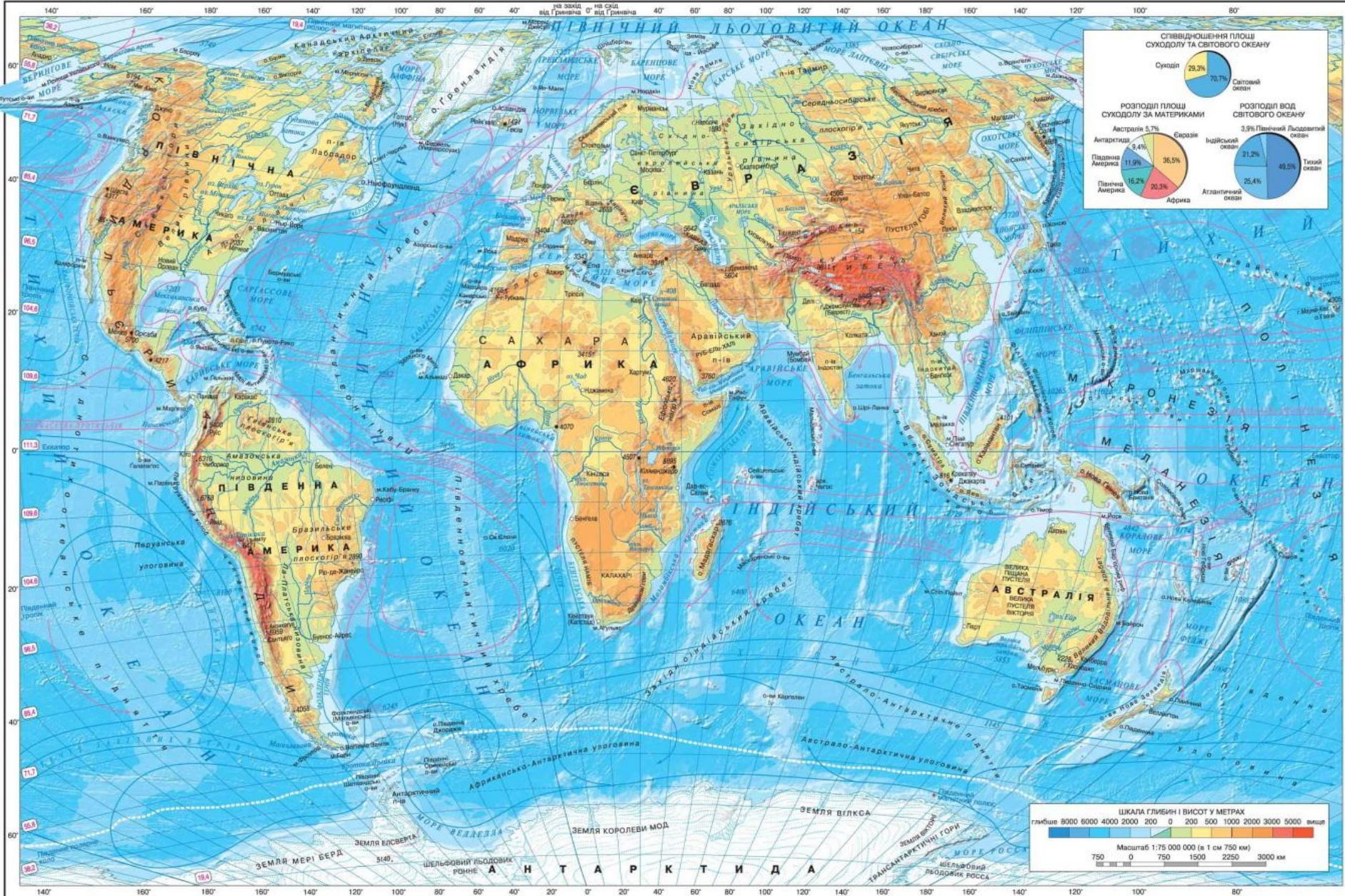
1. Фізико-географічне положення Африки
2. Берегова лінія материка
3. Історія дослідження та освоєння Африки

Формування сучасних материків

ФІЗИЧНА КАРТА СВІТУ

Африка – казкова і загадкова
частина нашої планети

Річка Ніл

Вологі екваторіальні ліси

Пустеля Сахара

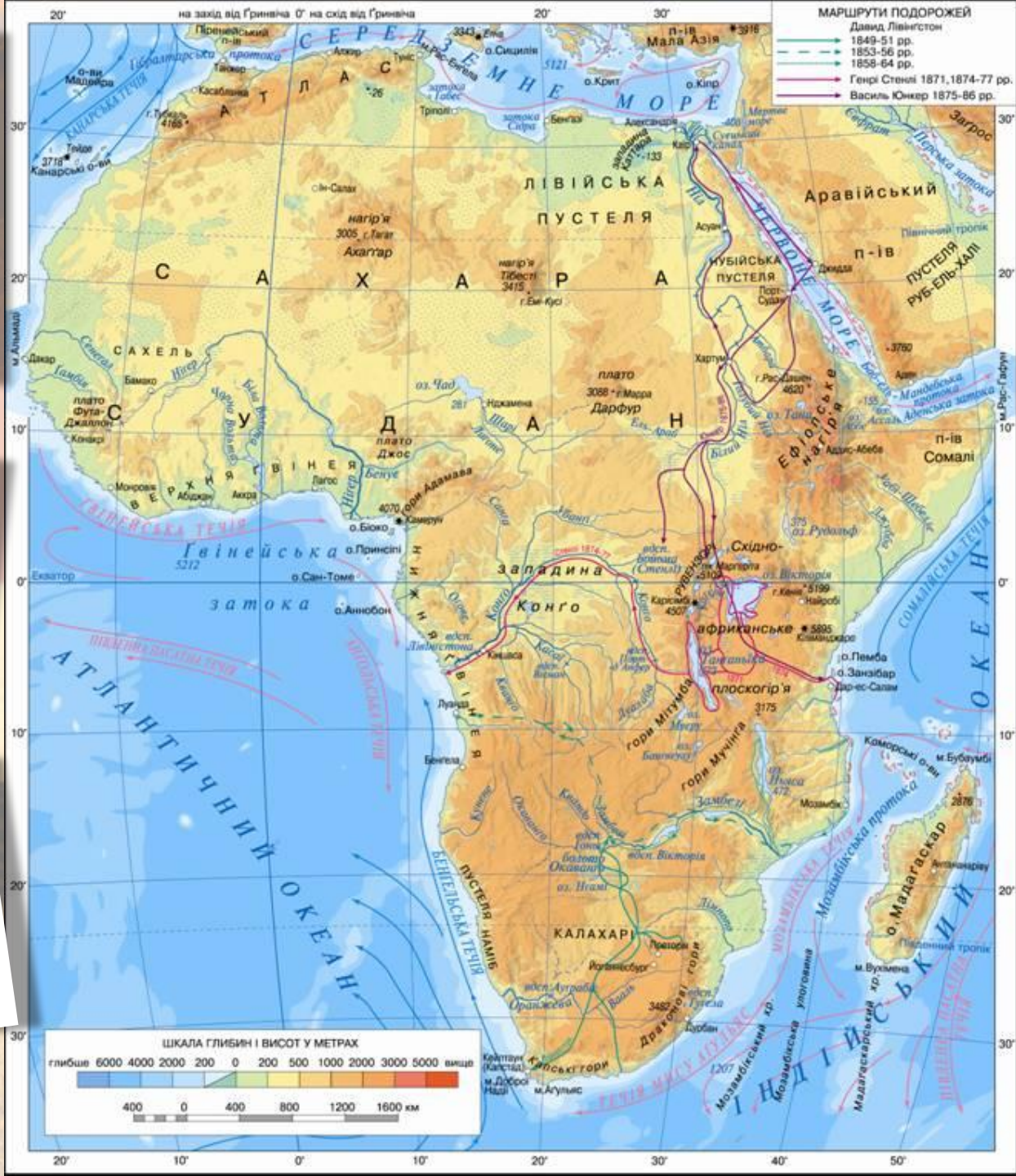
Географічне положення Африки.

- Африка займає унікальне положення – вона майже посередині перетинається екватором.

- Нульовий меридіан перетинає Африку в західній частині, тому більша частина материка лежить у Східній півкулі.

- Більша частина території континенту розміщена між двома тропіками, у жаркому тепловому поясі.

Площа – 30,3 млн.кв.км

Другий за розмірами материк світу після Євразії

У перекладі з латинської мови “африкус” означає “безморозний”, “той, що не знає холоду”

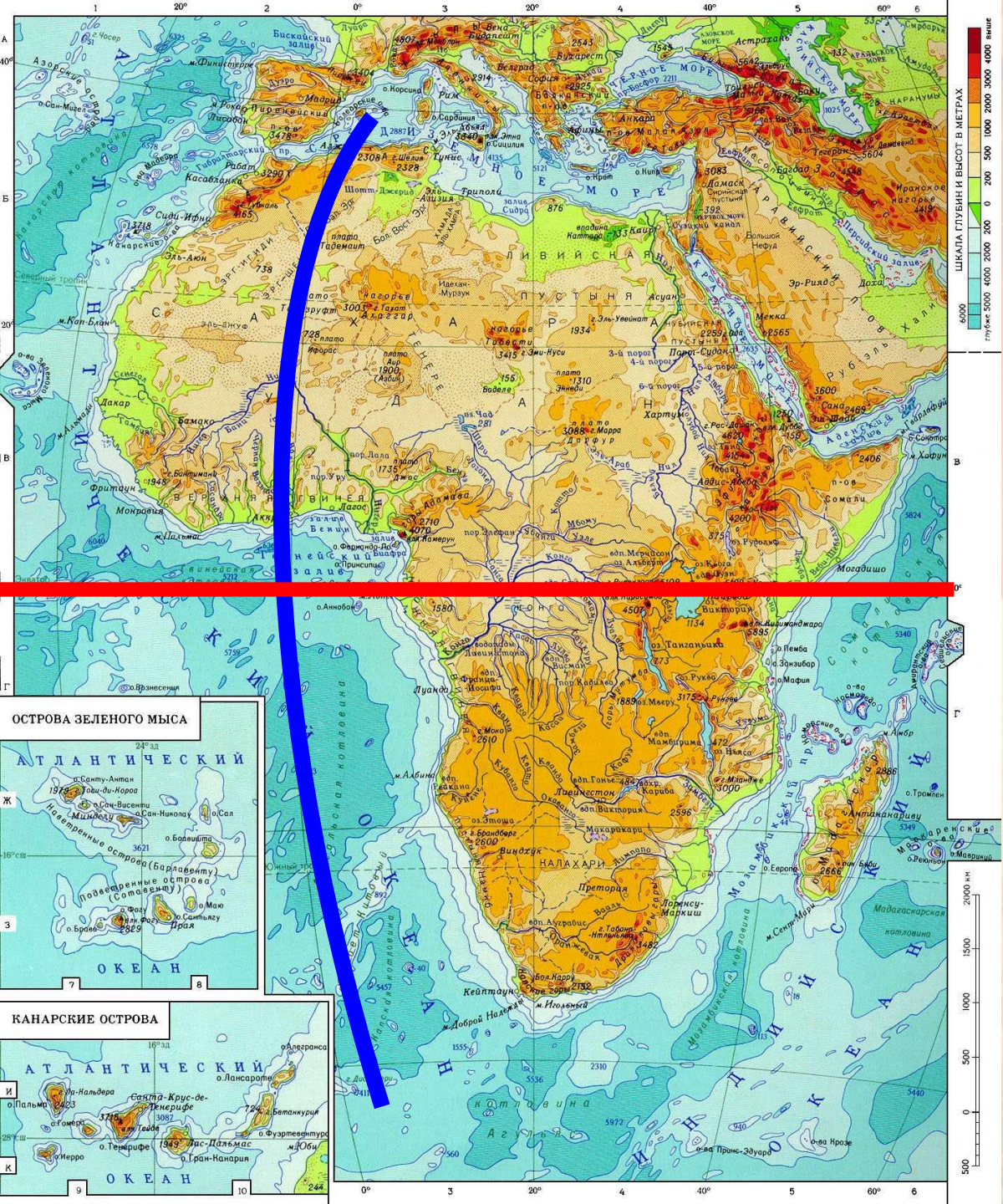
«Афора» (фінікійське) — «той, що відокремився».

«Фарака» (арабське) — «розділення».

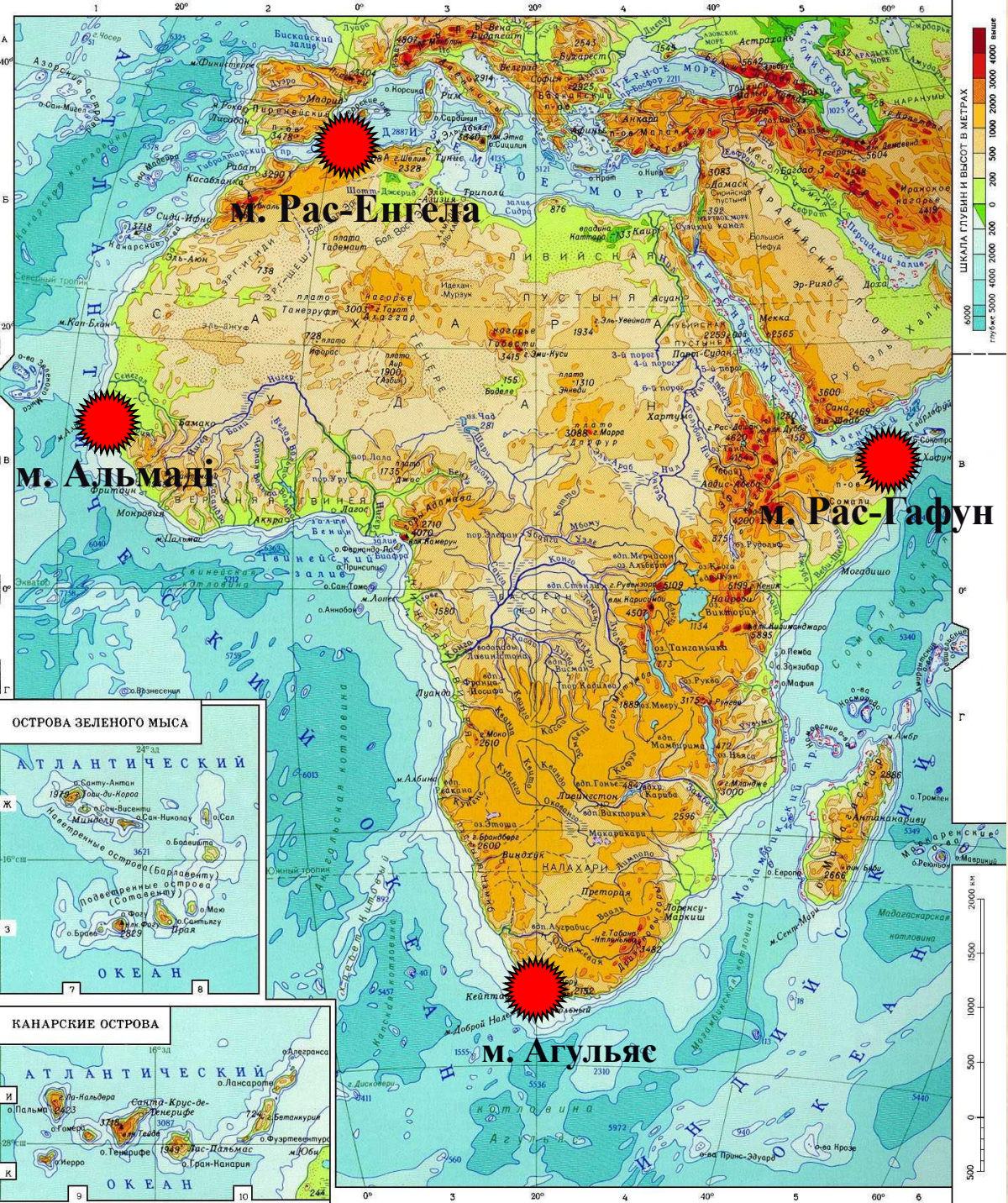
«Авриг», «африк» — назва арабських племен Північної Африки.

«Афрос» (давньогрецьке) — «піна».

«Африкус» «Афрія» (латинське) — «безморозна».

Положення
 відносно:
 • Екватора
 • "0"
 меридіана

Північна 36° пн.ш.
 10° сх.д.

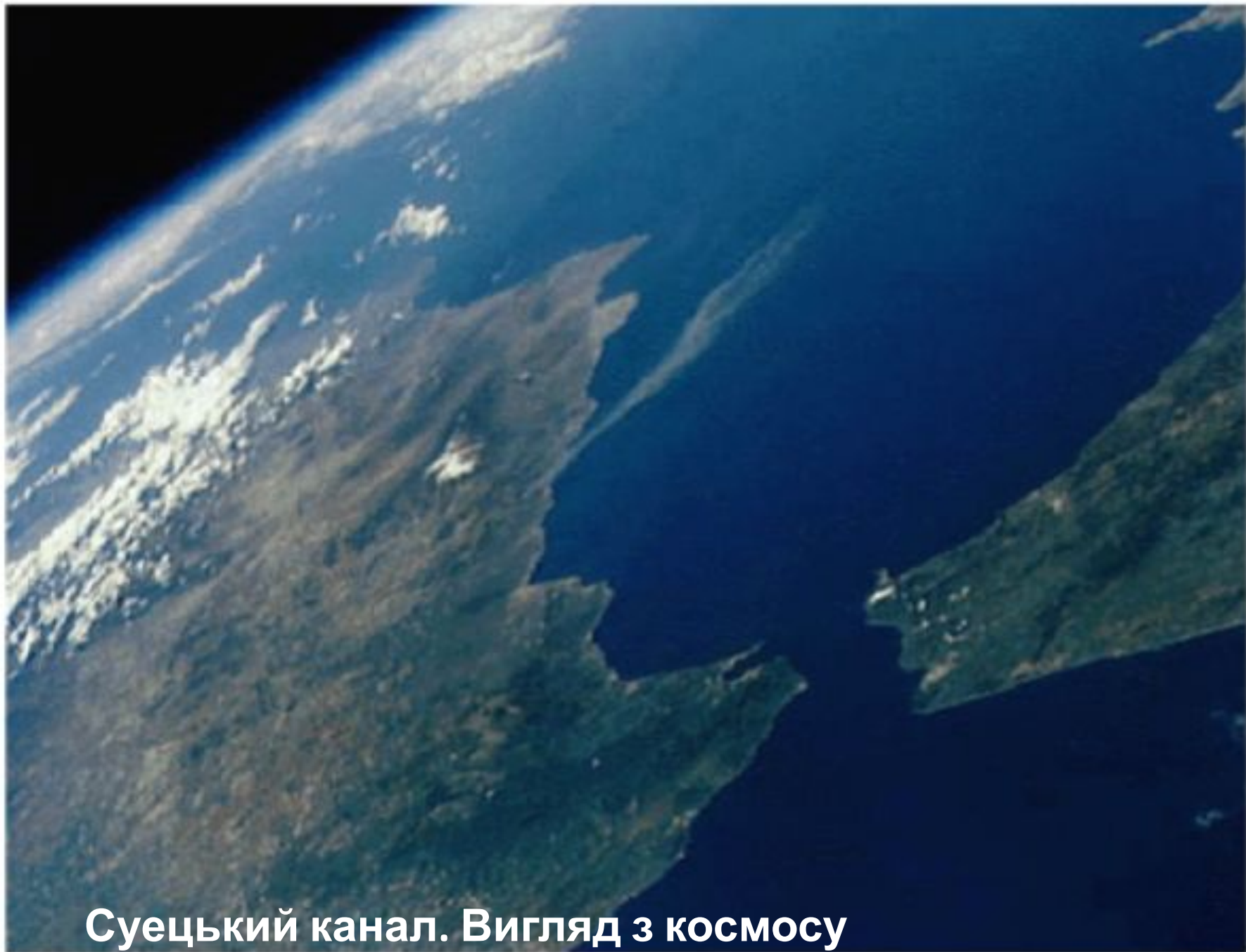
Південна 35° пд.ш.
 20° сх.д.

Західна 15° пн.ш
 16° зх.д.

Східна 10° пн.ш.
 52° сх.д.

Гібралтарська протока

Суецький канал. Вигляд з космосу

Суецький канал

A photograph of a large, conical island in the Red Sea, known as Bab el Mandeb, under a clear sky. The island is a reddish-brown color and has a prominent peak. The water in the foreground is a deep blue-green. The sky is a pale, clear blue. The text is overlaid on the bottom half of the image.

Баб-ель-мандебська протока
Південні ворота Червоного моря

Червоне море

Червоне море. Вигляд з

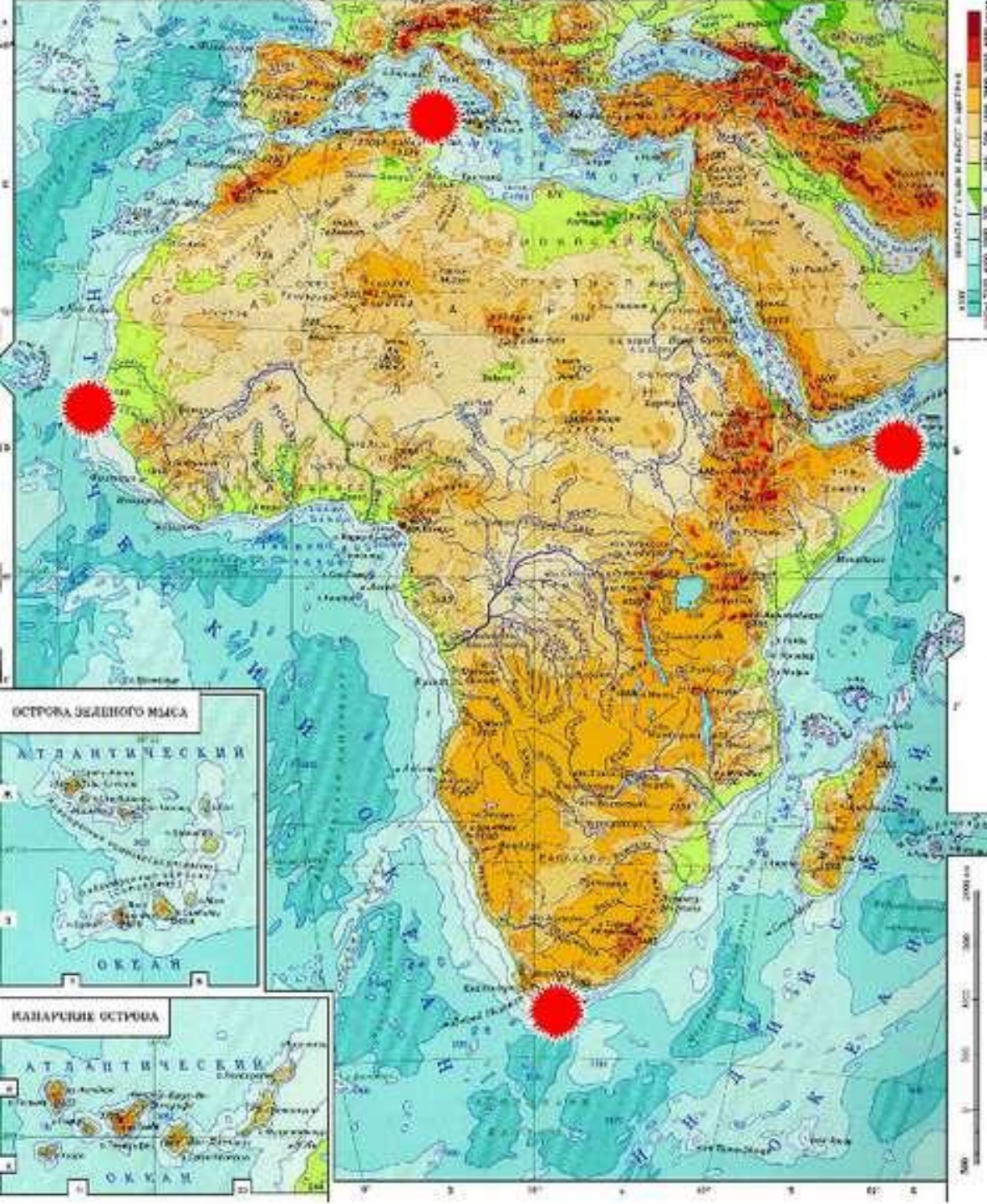

Пилова буря над Червоним

Практична робота

№2

Визначення географічних координат крайніх точок Африки та протяжності материка з півночі на південь та із заходу на схід.

Крайні точки

материка

- Крайня північна точка: м. Рас-Енгела
- Крайня південна точка: м. Агульяс (Толковий)
- Крайня західна точка: м. Альмаді
- Крайня східна точка: м. Рас-

Географічні координати:

Північна —

м. Рас-Енгела 37° пн. ш. 10° сх. д.

Південна —

м. Голковий 35° пд. ш. 20° сх. д.

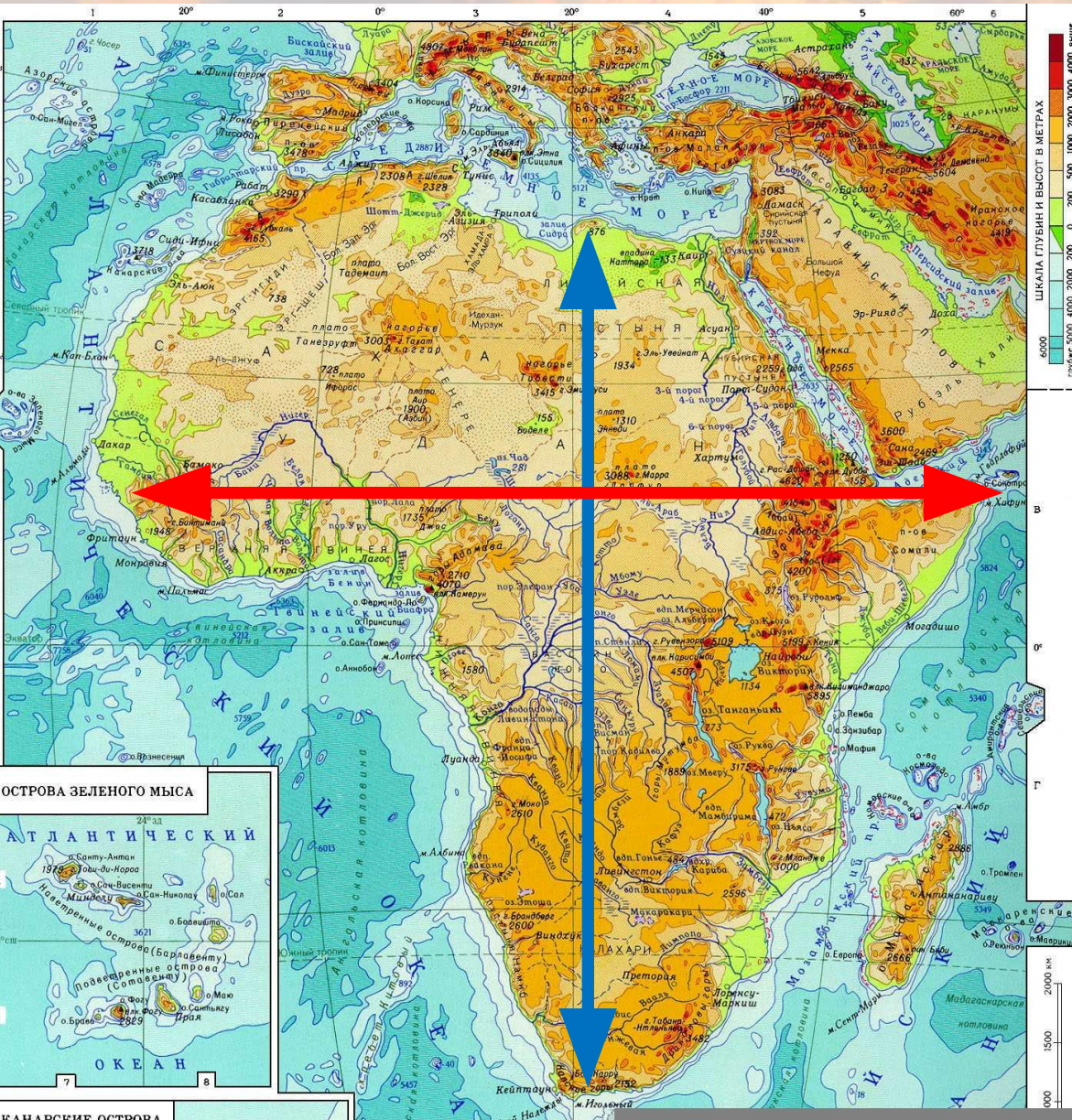
Західна —

м. Альмаді 15° пн. ш. 17° зх. д.

Східна —

м. Рас-Гафун 11° пн. ш. 51° сх. д.

Розміри материка

1. Відстань з півночі на південь вздовж 20° сх.д. в градусах і км

$$32^\circ + 35^\circ = 67^\circ$$

$$67^\circ \times 111\text{км} = \underline{7\,437\text{км}}$$

$$350\text{ км} \times 21,1\text{ см} = \underline{7\,385\text{ км}}$$

2. Відстань із заходу на схід вздовж 10° пн. ш. в градусах і км

$$14^\circ + 52^\circ = 66^\circ$$

$$66^\circ \times 109,6\text{км} = \underline{7\,233,6(\text{км})}$$

$$350\text{ км} \times 20,3\text{ см} = \underline{7\,105\text{км}}$$

3. Порівняти результати, зробити висновки

Практична робота

№3.

Позначення на
контурній
карті назв основних
географічних об'єктів
Африки

ВИСНОВК

- Африка — другий за розмірами території материк Землі.
- Екватор перетинає Африку майже посередині, що обумовлює своєрідність подібних природних умов північної та південної частин материка.
- Це «колыска людства», яку досліджували європейці — Д. Лінгвістон, Є. Ковалевський, Г. Стенлі та інші.

Чи вірите ви, що ...

- Африка - найбільший материк за площею
- Вона найбільший уламок Гондвани?
- Вона лежить у всіх півкулях?
- Її омивають три океани?
- На півночі її омиває Червоне море?
- Гвінейська затока - найбільша у світі?
- Мозамбіцька протока - найдовша у світі?
- Африку називають улюбленицею Сонця?

- Має не дуже розчленовану берегову лінію.

- Омивається двома океанами - Атлантичним і Індійським; двома морями - Середземним і Червоним; до неї прилягають Гвінейська і Аденська затоки; Гібралтарська і Баб-ель-Мандебська протоки; острів Мадаґаскар, що відділяється Мозамбіцькою протокою.

A savanna landscape with acacia trees and a herd of animals in the background. The text is overlaid on the image.

• Африка - це другий за площею материк і найбільший уламок Гондвани.

• Вона лежить у всіх півкулях (північній, південній, західній, східній).

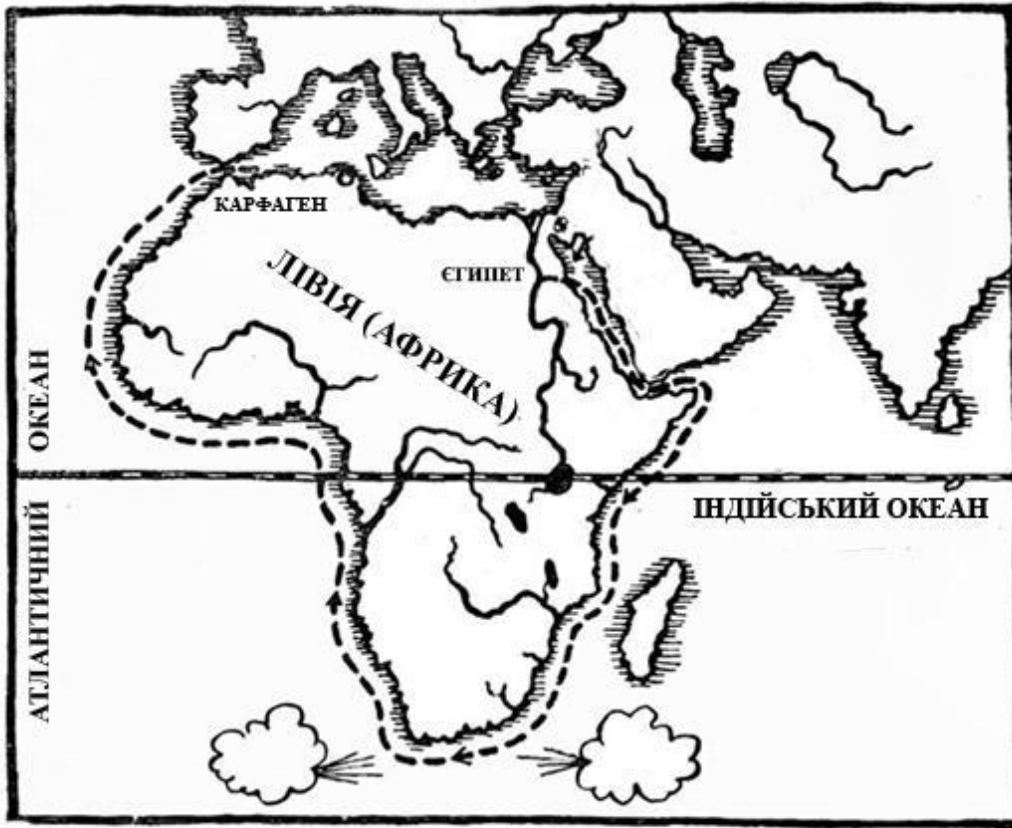
- Має не дуже розчленовану берегову лінію.

- Омивається двома океанами - Атлантичним і Індійським; двома морями - Середземним і Червоним; до неї прилягають Гвінейська і Аденська затоки; Гібралтарська і Баб-ель-Мандебська протоки; острів Мадаґаскар, що відділяється Мозамбіцькою протокою.

ПОДОРОЖ ФІНІКІЙЦІВ

ДОВКОЛА АФРИКИ

за часів єгипетського фараона Нехо
(близько 600 року до нашої ери)

Ця подорож тривала близько двох років.

МАНДРІВНИКИ ДІЗНАЛИСЯ,
що земля Лівія (Африка) є великою
та з усіх сторін оточена водою

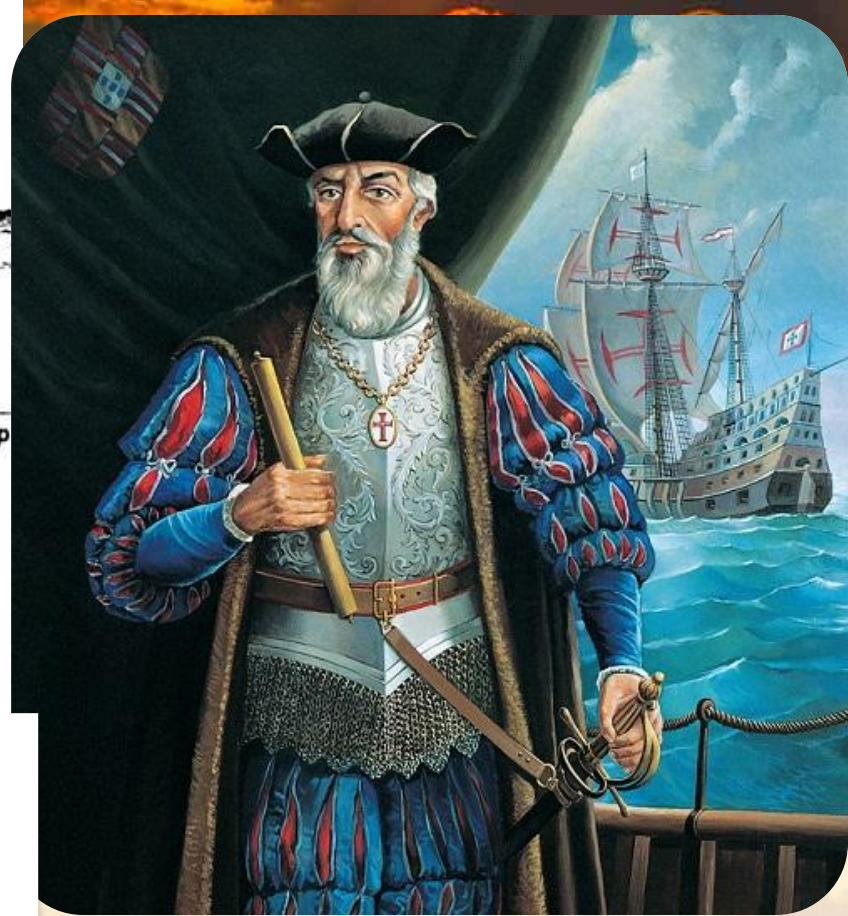
Фараон Нехо

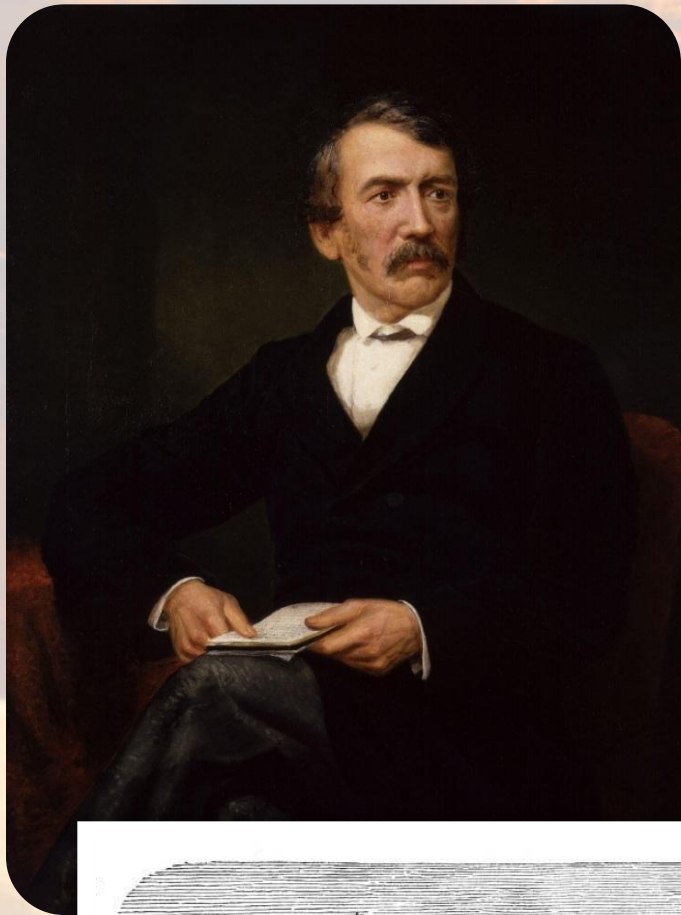

У 1487-1488 р. р. португальський мореплавець Бартоломеу Діаш, який шукав шлях із Європи до Індії, досяг одного з південних мисів Африки – м. Доброї Надії.

У 1497-1498 рр. португальська експедиція під керівництвом мореплавця Васко да Гама дослідила узбережжя Африки й досягла берегів Індії.

У другій половині XIX ст. знаменитий англійський мандрівник Д. Лівінгстон здійснив три експедиції до Африки, перетнув Південну Африку із заходу на схід, досліджував річку Замбезі, відкрив на ній водоспад, який назвав Вікторія, описав верхню течію річки Конго, озеро Ньяса.

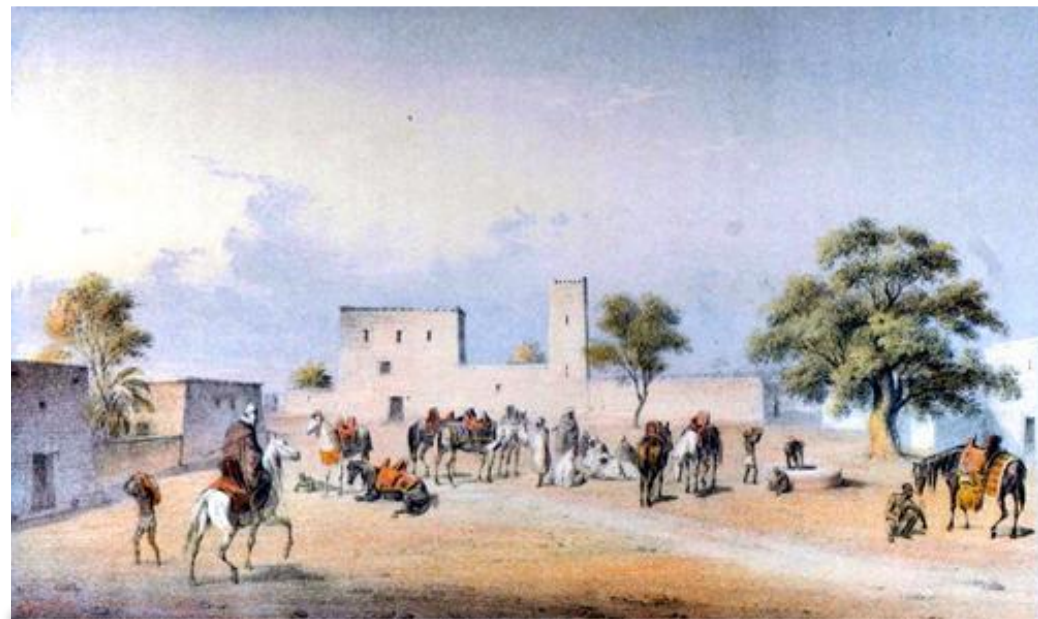

Генрі Мортон Стенлі зустрічає
Давида Лівінгстона

Експедиція англійського дослідника Г. Стенлі за 999 днів пройшла відстань щонайменше 12 тис. км, зробивши величезну дугу, яка перетинає центральну частину материка.

У середині XIX ст. Африку досліджував німецький вчений Г. Барт, який установив, що озеро Чад є безстічним. Він також досліджував наскельні малюнки давніх жителів Сахари.

Озеро Чад

**Гірничий інженер
Є. Ковалевський допомагав
єгиптянам у пошуках
і розробці родовищ золота,
вивчав повені Блакитного Нілу.**

**В. Юнкер досліджував
вододіл річок Ніл, Конго
та Нігер і склав докладну
карту вивченої місцевості.**

- Опрацювати текст параграфів 9,10.
- Доопрацювати роботу в контурній карті.
- Вивчити всі географічні об'єкти

берегової лінії